ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਈ. ਟੀ. ਸੀ.

(2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1466-1467)

ਅਪ੍ਰੈਲ 15,2019

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਬਾਲ ਨਿਆਂ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 2000:ਐਸ. ਐਸ.2 (k), 2 (I), 7A ਨੂੰ s ਨਾਲ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 20-2000 ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਯੂ/ਐਸ.ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਿਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾਃਐੱਸਐੱਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ।2 (k), 2 (I), 7A rw s.20 ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2006 ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਿਗ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ 2000 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਾਬਾਲਿਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਅਪੀਲ ਨੰ. 2 ਨਾਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਡਰ-ਟਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੰ.2 ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ1 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 7] [44-ਬੀ]

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਨਮ 14.06.1980 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 04.01.1998 ਹੈ।ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ (ਉਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ ਉਹ 17 ਸਾਲ ਅਤੇ 5 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੀ)।ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ

ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ 2000 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2 (ਕੇ), 2 (ਆਈ), 7ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਿਗ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ 2000 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, 2000 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। [ਪਾਰਸ 8-11] [45-E-H; 44-D-G]

.

1. 3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ। 2, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀ ਕੀਤਾ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 12,13] [46-ਏ-ਸੀ]

ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਡਰ-ਟਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 14] [46-ਡੀ]

ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2019 (4) ਸਕੇਲ 398 -

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

2019 (4) ਸਕੇਲ 398 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ ਪੈਰਾ 8,14

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1466-1467।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2000 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 681-ਡੀ. ਬੀ. ਏ. ਅਤੇ 2000 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 1242 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਯਸ਼ ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅੰਕਿਤ ਸਵਰੂਪ, Ms.Vidisha ਸਵਰੂਪ, ਜਵਾਦ ਤਾਰਿਕ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਗੋਗੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਿਮਾ ਮੰਡਲਾ, ਵਕੀਲ।ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੱਜ

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 2000 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ (ਆਈ. ਡੀ. 5) ਅਤੇ 2000 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ (ਆਈ. ਡੀ. 4) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 (ਰਾਜ) ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੇ-ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਕੁੱਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਉੱਤੇ ਇੰਦਰਪਾਲ ਧੀਮਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ No.10/1998 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ. ਐੱਸ. ਦੋਆਬੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਕਿਤ ਸਵਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਪ੍ਰਿਤ ਗੋਗੀਆ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਟੀ. ਐੱਸ. ਦੋਆਬੀਆ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ, ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।ਫਿਰ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਵੰਤ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ, ਭਾਵ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ।

7. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ, ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

8. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2-ਸੁਖਵੰਤ ਕੁਮਾਰ, ਭਾਵ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, 2019 (4) ਸਕੇਲ 398ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ) ਨੇ ਪੈਰਾ 9,10 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀਃ

"9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2009) 13 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 211 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2006 ਵਿੱਚ ਸੋਧੀ ਗਈ 2000 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2 (ਕੇ), 2 (ਆਈ), 7 ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਿਗ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ 2000 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ (ਮੋਹਨ ਮਾਲੀ ਵੀ ਦੇਖੋ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2010) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 669; ਦਯਾ ਨੰਦ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2011) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 224; ਧਰਮਬੀਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ.) (ਉੱਪਰ); ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ @ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2013) 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 193)।ਇਹ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਿਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, 2000 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਧਰਮਬੀਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ.) ਦੇਖੋ। (ਉੱਪਰ), ਅਬੂਜ਼ਰ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, (2012) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 489; ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ @ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (ਉੱਪਰ); ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2015) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 637)।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2000 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਏ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਿਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਨਿਆਂਇਕ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ।ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 2000 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

25. ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਜੀ) ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 6 ਸਾਲ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2000 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਜੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਿਗ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ 3 ਸਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ' ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।"

9. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਜੂ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਨਮ 14.06.1980 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 04.01.1998 ਹੈ।

10. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ (04.01.1998) 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ (ਉਹ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ ਉਹ 17 ਸਾਲ ਅਤੇ 5 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੀ)।ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 04.01.1998 ਉੱਤੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜੂ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

12. ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। 2 ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਦੂਜਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਤੀਜਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 11.07.2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 2 ਇਸ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

13. ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਿਗ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਡਰ-ਟਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ |